

ня їхньої самостійності та самодисципліни стимулює активність та ініціативу колективу.

Кореляційні зв'язки свідчать про кореляційну залежність мікроклімату колективу від стилів управління. Зокрема, стиль 4 – орієнтація на перспективу, майбутнє, визначає високий тип мікроклімату в колективі. Значення коефіцієнтів кореляцій між стилем управління та типами мотиваційної діяльності в колективах кафедр свідчать про високу і дуже високу кореляційну залежність вказаних факторів. На всіх кафедрах переважає внутрішня мотивація до професійної діяльності. Коливання значення коефіцієнтів кореляції визначається співвідношеннями зовнішньої позитивної та зовнішньої негативної мотивації. Значення коефіцієнтів кореляцій між стилем управління та експертною діагностикою стилю керівництва свідчать про дуже високу кореляційну залежність зазначених факторів. Тобто діяльність керівника кафедри, оцінена за стилем його керівництва, та експертна діагностика його діяльності колективом збігаються.

Література

1. Казміренко В.П. Засади когнітивної психології спілкування : монографія / В.П. Казміренко та ін.; за наук. ред. д-ра психол. наук, проф. В.П. Казміренка; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. – Кіровоград : Вид-во "Імекс", 2013. – 389 с.
2. Карамушка Л.М. Психологія освітнього менеджменту : навч. посіб. / Л.М. Карамушка. – К. : Вид-во "Либідь", 2004. – 424 с.
3. Калініна Л. Освітній менеджмент в умовах змін : навч. посіб. / Л. Калініна, Л. Карамушка, Т. Сорочан, Р. Шиян; за заг. ред. В. Олійника, Н. Протасової; НАПН України, Ін-т менеджменту освіти НАПН України, Луган. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луганськ : Вид-во "Резніков В.С.", 2011. – 306 с.
4. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра психол. наук: спец. 19.00.05 / Н.Л. Коломінський; Ін-т психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – К., 2001. – 37 с.
5. Орбан-Лембрик Л.Є. Психологія управління : навч. посіб. / Л.Є. Орбан-Лембрик. – К. : Академвидав, 2003. – 568 с.
6. Білушак Г.І. Теорія ймовірностей і математична статистика : навч. посіб. [для студ. ВНЗ] / Г.І. Білушак Я.М. Чабанюк. – Львів : Вид-во "Львівський ЦНТЕІ", 2002. – 576 с.
7. Сидоренко Е.В. Методи математической обработки в психологии / Е.В. Сидоренко. – СПб. : Изд-во "Речь", 2010. – 350 с.
8. Руденко В.М. Математичні методи в психології / В.М. Руденко, Н.М. Руденко. – К. : Вид-во "Академвидав", 2009. – 384 с.

Надійшла до редакції 08.04.2016 р.

Билушак Т.Н. Исследование социально-психологического климата и мотивации преподавательского коллектива как факторы успеха образовательного менеджмента

Исследованы социально-психологический климат и мотивация преподавательского коллектива в высшем учебном заведении как факторы успеха образовательного менеджмента. Рассмотрены факторы эффективного управления образовательной организацией и деятельностью ее персонала, которые способны усиливать или снижать предметную деятельность людей так же, как и профессиональные задачи организации могут влиять на психологический климат и мотивацию научно-преподавательского коллектива. Статистическая обработка данных осуществлена на базе пакета SPSS статистического анализа. Установлены зависимости успешности управления от мотивационно-смысловой сферы личности руководителя, а также от мировоззренческих и коммуникативно-стилевых ее наставлений.

Ключевые слова: мотивация, социально-психологический климат, преподавательский коллектив, стиль руководителя, образовательный менеджмент, высшее учебное заведение, корреляции Спирмена, критерий Крускала-Уоллиса.

Bilushchak T.N. Research of Social and Psychological Climate and Motivation of a Faculty as a Success Factor of Educational Management

The research is devoted to social and psychological climate and motivation of a faculty of a higher education institution as a success factor of educational management. The factors of efficient managing of the educational organization and teaching and research staff are considered. The factors could either increase or decrease substantive activities of employees. Professional tasks of the organization could significantly influence a psychological climate and motivation of the staff in its turn. In the research statistical processing of data is carried out applying SPSS packet for statistical analysis. The correlation between management success and motivational and meaning air of manager's personality as well as attitudinal, communicative and stylistic directives are identified.

Keywords: motivation, social and psychological climate, faculty, manager's style, educational management, higher education institution, Spearman's correlation, the Kruskal-Wallis test.

УДК 330.1

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИМИ СТРУКТУРАМИ

М.В. Одрехівський¹

Управління підприємницькими структурами (ПС) запропоновано здійснювати на основі системного, синергетичного, гомеостатичного та синтелектуального підходів. Системний підхід до управління ПС вказує на те, що ПС доцільно розглядати як економічні системи із множинами взаємозалежних елементів, до яких належать люди, цілі, структура, завдання та технології, зорієнтовані на досягнення головної мети та проміжних цілей ПС в умовах ринку та високоентропійного зовнішнього середовища. Синергетичний підхід до ефективного управління ПС зорієнтований на внутрішні властивості ПС, їхні власні закони еволюції та закони самоорганізації щодо адаптації до умов зовнішнього середовища. *Гомеостатичний підхід* до управління ПС дає змогу на основі суперечностей виробити стратегію управління сталим розвитком ПС. Синтелектуальні підходи до управління інноваційним розвитком ПС запропоновано розділяти на соціальні та особистісні. Соціальні підходи запропоновано здійснювати шляхом інтелектуалізації людської діяльності та формування у соціумі високоінтелектуального середовища. Використання особистісних синтелектуальних підходів запропоновано здійснювати на основі вирішення психосоматичних проблем розвитку людини.

Ключові слова: гомеостатика, ринок, синергетика, синтелектика, система, структура, підприємництво, підхід, управління, цілі.

Постановка проблеми. Актуальним сьогодні є вивчення сучасних підходів до управління підприємницькими структурами (ПС), оскільки ПС мають ефективно функціонувати у ринкових умовах господарювання та покривати витрати на свій сталий розвиток. Головним завданням успішного вирішення проблем розвитку ПС у перспективі є створення адаптивного і стійкого саморозвивального організаційно-економічного механізму, інтегрованого до ринкової еко-

¹ проф. М.В. Одрехівський, д-р екон. наук – НУ "Львівська політехніка"

номіки, здатного виживати в умовах ентропійного середовища, створювати конкурентоспроможну продукцію та надавати ефективні послуги. Це зумовлює розроблення та реалізацію теоретичних принципів управління ПС на основі системного, синергетичного, гомеостатичного та синтелектуального підходів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методологія управління економічними об'єктами у своїх загальних положеннях, як зазначено у працях Г.І. Башнянина, Д. Бормана, Л. Бриллюена, В.М. Глушкова, М. Тода та ін., ґрунтується на системному підході, що приводить до підвищення організованості систем при виборі оптимальних станів на шляху свого розвитку. Синергетичний підхід до управління економічними системами досліджували В.А. Долятовський, В.Б. Занг, С.П. Капіца, Р.М. Кроновер, С.П. Кузнєцов, В.П. Мілованов, Г. Ніколіс, Е. Петерс, І. Пригожин, І. Стенгерс, Л.Н. Сергєєва, В.П. Соловйов, Г. Хакен та ін., це дає змогу здійснювати використання сучасних досягнень у галузі синергетичної економіки до управління ПС. Питання гомеостатичного підходу до управління соціально-економічними процесами досліджували А.Г. Беченов, Ю.М. Горський, А.Г. Тєслінов та ін., однак гомеостатичні процеси управління ПС досліджено недостатньо, особливо це стосується забезпечення ПС стійкого розвитку та економічної безпеки. Проблеми інтелектуалізації управлінських процесів соціальних систем досліджували А.А. Братко, Ю.М. Канигін, В.Ф. Ситник, К. Черрі та ін., однак оптимальна організація ПС потребує синтелектуального підходу, який поєднує природний і штучний інтелект в управлінських процесах ПС.

Мета роботи – розроблення сучасних методологічних підходів до управління ПС, як конкурентними організаційно-економічними системами, орієнтованими на забезпечення ринку новими товарами та послугами і які, завдяки використанню інноваційного чинника, здатні успішно вирішувати проблеми підвищення ефективності, економічно більш привабливі та функціонально більш ефективні.

Виклад основного матеріалу. Науковою основою організаційного управління є системний підхід [1, 2] – розуміння того, що вся організація є системою, складеною з частин, кожна з яких, при цьому, має свої власні цілі. Досягнення загальної мети організації можливе тільки в разі розглядання її як єдиної системи, намагаючись зрозуміти й оцінити взаємодію усіх її частин та об'єднати їх. Отже, аби дати змогу організації ефективно досягти головної мети. Зміст системного підходу в управлінні підприємницькими структурами (ПС) полягає у тому, щоб: домогтися підвищення економічної ефективності ПС як інтегральної ефективності, і не допустити, щоби інтереси окремого підрозділу перешкоджали загальному успіху; досягти головної мети за умов такої моделі організаційної структури, яка містить суперечливі цілі. Системний підхід у вирішенні економічних (і не лише економічних) завдань набув сьогодні широкого застосування, чому сприяла низка об'єктивних причин: автоматизація управління висуває на перший план потребу вивчення економічної системи у її цілісності; створення економічно ефективних інформаційних систем управління потребує встановлення відносної відоскопленості об'єктів управління, без чого неможливе ін-

формаційне забезпечення обчислювального процесу у розв'язанні господарських завдань; головними компонентами економічно-виробничих процесів є люди, які забезпечують виконання виробничих та управлінських процесів, їх взаємодія між собою і з матеріальними потоками, яка утворює таку сукупність внутрішніх зв'язків економічної системи, яку потрібно аналізувати загалом – тільки так можна забезпечити дослідження змісту переплетіння залежностей; системний підхід відкриває шлях до розпізнавання найскладніших об'єктів, до відокремлення природних економічних об'єктів від штучних, сконструйованих абстрактно, шляхом конгломерації різних параметрів та характеристик; системний підхід сприяє звільненню мислення від традиційних схем і принципів та відкриває шлях до розв'язання нових типів наукових завдань.

Успіх застосування системного підходу у дослідженні та вдосконаленні економічних систем потребує системного аналізу [2]. *Системний аналіз* – це сукупність спеціальних процедур та операцій, що забезпечують реалізацію системного підходу під час дослідження конкретних ситуацій. Він охоплює: методи і способи дослідження операцій, які дають змогу розробляти рекомендації щодо кількісного аналізу, потрібного для планування, організування та виконання цілеспрямованих дій; методи аналізування систем, що використовуються для визначення завдань, прийняття рішень та вибору напрямів дій, для оцінювання поведінки систем за умов невизначеності; методи системотехніки, що застосовуються для моделювання, проектування та синтезу складних систем на основі результатів дослідження особливостей функціонування їх елементів. За своєю суттю системний аналіз є науковим процесом, що передбачає: постійне дослідження та зіставлення тих альтернативних дій, які уможливають досягнення спланованих цілей; оцінювання кожної альтернативи стосовно вартості витрачених ресурсів та досягнутих вигод; врахування та докладний аналіз невизначеностей.

Синергетичний підхід полягає у розробленні методології вибору таких систем управління, які точно відповідали б характеристикам, що узгоджуються із станами первинних змінних організації. У цій методології враховують об'єктивні фактори середовища і технологій, а також поведінкові орієнтації працівників організації. Комунікаційним мостом між ними є вимоги до інформації та до стилю прийняття рішень. Саме це може бути покладено в основу побудови різних моделей ПС, у яких наявні системи, що використовують вже освоєні технології, системи адаптації, росту та розвитку організацій. У цьому випадку ПС має використовувати структури стратегічного планування, структури вирішення проблем, операційні структури та неформальні структури. Система управління організаціями має вирішувати багато стратегічних, адміністративних та операційних завдань, з цією метою вона має володіти організаційними формами та механізмами управління, адекватними суті поставлених завдань. Йдеться про те, яким чином для кожного з підрозділів організації (у цьому випадку ПС) спроектувати та побудувати бажану структуру, визначити обов'язки для трудового потенціалу та його добору, якими методами будувати структури ПС з урахуванням різновидів їх типів, а також з того, що можливості для вирі-

шення управлінських проблем тією чи іншою мірою обмежені. Механізм формування та удосконалення організаційних структур ПС має ґрунтуватися на висновках досліджень відкритих та керованих соціальних систем. Найбільш характерними ознаками цього механізму можна вважати [5, 6, 8-10, 12, 13]: використання моделі організації як відкритої та керованої системи; різновиди ситуаційних форм організації управління; наявність портфеля типових організаційних структур управління; розгляд організаційної структури у єдності з організаційними процесами планування, організування, мотивування, контролювання, регулювання та іншими характеристиками систем організаційного управління; розгляд організації як системи, що складається з різнотипових блоків та здійснює самоорганізаційний перехід від одного типу організації до іншого на основі синергетичного підходу та під впливом зовнішнього середовища; застосування "критерію відповідності", відповідно до якого властивості організаційної структури мають бути адекватними характеристикам ситуаційних станів; поетапну реалізацію організаційного моделювання, суть якого полягає у виборі видів структур за елементами системи управління з їх прив'язкою до реальних умов та у деталізованому аналізі організаційних характеристик у межах вибраного та заданого генотипів структури кожного елемента управлінської системи; ситуаційний підхід до вибору методів, принципів та процесів організаційного моделювання залежно від типу проєктованої організаційної структури та з урахуванням фази впровадження організаційної моделі. На цій основі доцільно здійснювати розроблення науково-практичного інструментарію, який сприяв би адаптації ПС до складних економічних, науково-технологічних та соціальних умов сьогодення. Однак варто враховувати, що синергетичний підхід до управління економічними системами ґрунтується на певних принципах, а саме: суть управління полягає у виборі найкращої з доступних альтернатив можливих майбутніх станів; множина напрямів розвитку економічних систем є скінченною; у процесі управління потрібно враховувати власні тенденції еволюції системи і стани зовнішнього середовища; головним в управлінському впливі є не його сила (інтенсивність, тривалість), а правильна просторова й часова топологія, узгодженість із власними тенденціями розвитку системи.

Синергетичний підхід, отже, може сприяти: вивченню множини можливих майбутніх станів та напрямів розвитку ПС; дослідженню загальних закономірностей самоорганізації ПС, топології управлінських впливів; еволюції структур ПС у процесі перманентного потокового обміну інформацією, енергією та речовинами із зовнішнім середовищем у не рівноважних умовах; забезпеченню живучості ПС; дослідженню просторово-часової організації ПС, умов їх побудови та розвитку. Суть синергетичного підходу до ефективного управління ПС полягає у тому, що він зорієнтований не на зовнішні властивості, цілі та прагнення органу управління ПС, а на внутрішні властивості ПС, їхні власні закони самоорганізації та еволюції. При цьому увагу зосереджують на узгодженості управлінського впливу із власними трендами динаміки розвитку ПС. Тобто синергетичний підхід до управління ПС зорієнтований на пізнання закономірностей їх розвитку та процесів самоорганізації, оскільки незначний резонансний вплив у точках біфуркації може призвести до значних змін у траєкторіях розвитку ПС.

Гомеостатичний підхід [3, 4, 11, 14], який ґрунтується на боротьбі та єдності протилежностей, є актуальним в управлінні ПС, оскільки на процеси управління цими структурами накладаються внутрішні і зовнішні суперечності. Тобто гомеостатичний підхід до організації управління ПС є придатним і уможливає на основі суперечностей виробити стратегію управління діяльністю ПС.

Оскільки для забезпечення сталого розвитку ПС потрібне забезпечення екологізації їхніх технологій, що могло б стати цільовою функцією гомеостатичного управління виробничою сферою, то підвищення рівня операційного та економічного ефектів ПС може бути цільовою функцією гомеостатичного управління ПС. Потрібним і доцільним видається гомеостатичне управління основними процесами організаційної діяльності у ПС, а саме менеджментом та маркетингом. Суть менеджменту у функціонуванні ПС виражають через управління людьми з метою підтримання у них мотивації до професійної діяльності, це формує центральну ідею менеджменту – управління людьми, які здійснюють ту чи іншу діяльність. Цю ідею можна виразити у вигляді контуру управління зі зворотним зв'язком, у якому об'єктом управління виступають працівники ПС, які виконують деяку виробничу діяльність. Цільовою функцією тут є мета менеджменту – спонукання працівників ПС до правильного виконання своїх функцій. Результатом цієї діяльності є товари та послуги. Коли товари чи послуги готові до використання, праця менеджерів закінчується. Просування цих товарів та послуг на ринок здійснюють інші працівники ПС, які виконують функції маркетингу. Суть маркетингу полягає в управлінні стосунками з клієнтами. Такий погляд на маркетинг подає його як діяльність з просування на ринок товарів та послуг, що створюються ПС для задоволення потреб клієнтів. Цю діяльність також бажано виразити системою управління зі зворотним зв'язком, у якій відносини з клієнтами є об'єктом управління задоволення потреб клієнтів, як мета маркетингу. Таке управління розвертається у вагомих для маркетингу напрямках: зміни товарів та послуг; зміни цін, каналів збуту товарів та послуг; просування продукції ПС.

Обидві ланки організаційної діяльності, менеджмент та маркетинг, завдяки взаємозв'язаності, утворюють ціле. Цей зв'язок побудовано так, щоб результати менеджменту підхоплювалися підрозділами маркетингу та використовувалися для задоволення потреб клієнтів, а результати маркетингу впливають на рішення менеджерів, від яких є залежною якість виробництва товарів та послуг ПС. Взаємовплив маркетингу та менеджменту утворює пару протилежностей, що взаємодіють. Це протилежності за ресурсами, підходами, процесами, цілями та іншими компонентами підприємницької діяльності. Залежно від профілю діяльності ПС, рівня конкуренції, попиту, асортименту товарів та послуг, фази життєвого циклу інновацій та ПС загалом, політичних, соціальних, економічних та інших чинників, пріоритети у ресурсах та цілях діяльності мають змінюватися. Зміни бувають ефективними у тих ПС, які побудовані на основі принципу гомеостатичного "трикутника" [3, 4]. Якщо сфери діяльності охопле-

ні управління за гомеостатичним контуром, то виникають можливості застосування переваг кожної із сфер організаційної діяльності, з метою адаптації організації до змін та виживання.

Синтелектуальні підходи [7, 11] до побудови моделей систем управління ПС пропонуємо класифікувати як соціальні та особові. Під соціальними синтелектуальними підходами пропонуємо розуміти інтелектуалізацію різних сфер людської діяльності та формування, отже, у соціумі високоінтелектуального середовища, через створення різного роду ПС інноваційного типу. Ці структури, водночас, мають бути зорієнтовані на інноваційний саморозвиток та інноваційний розвиток інших структур, на розроблення та впровадження високоінтелектуальних технологій – систем штучного інтелекту та людино-машинних систем, як складних інтелектуальних комплексів, що реалізують синтез природного та штучного інтелектів з метою виконання завдань інноваційного розвитку ПС. ПС у такому випадку мають забезпечуватися ресурсними, процесними, продуктовими, організаційно-управлінськими та ринковими інноваціями. Використання особистісних синтелектуальних підходів до побудови моделей ПС пропонуємо здійснювати шляхом вирішення соматичних та психологічних проблем розвитку працівників, становлення їх як творчих особистостей, людей-інноваторів.

Висновки та пропозиції подальших досліджень. Системний підхід до управління ПС вказує на те, що ПС доцільно розглядати як економічні системи з множинами взаємозалежних елементів, до яких належать люди, цілі, структура, завдання та технології, зорієнтовані на досягнення головної мети системи та проміжних цілей в умовах ринку та високоентропійного зовнішнього середовища. Універсальність моделі системи управління ПС та алгоритму її функціонування неможлива, жодна модель та алгоритм не можуть бути кращими, з урахуванням динамічних умов, стратегічних та операційних цілей функціонування ПС. Залежно від умов адаптації ПС, потрібно розробляти чи вибирати найбільш придатну ситуаційну модель управління та, відповідно до неї, алгоритм функціонування системи управління ПС. Синергетичний підхід до ефективного управління ПС зорієнтований не на зовнішні властивості, цілі та сподівання органу управління ПС, а на внутрішні властивості ПС, їхні власні закони еволюції та закони самоорганізації щодо адаптації до умов зовнішнього середовища. При цьому увагу зосереджують на узгодженості управлінського впливу із власними тенденціями динамічного розвитку ПС, оскільки незначний резонансний вплив у точках біфуркації може зумовити значні зміни у траєкторіях розвитку ПС. *Гомеостатичний підхід* до організації управління ПС дає змогу на основі суперечностей виробити стратегію управління стійким розвитком ПС і *може стати основою для побудови системи управління ПС, відповідно до розроблених цільових функцій, які забезпечують ПС адаптацію до ринкових умов господарювання і, отже, виживання та стійкий розвиток.* Синтелектуальні підходи до управління інноваційним розвитком ПС доцільно розділяти на соціальні та особистісні. Соціальні синтелектуальні підходи – це інтелектуалізація людської діяльності та формування, отже, у соціумі високоінтелектуального середовища

шляхом створення різного роду відкритих та керованих інноваційних систем. Використання особистісних синтелектуальних підходів до побудови моделей управління ПС доцільно здійснювати вирішенням психосоматичних проблем розвитку людини.

Література

1. Борман Д. Менеджмент. Предпринимательская деятельность в рыночной экономике / Д. Борман, Л. Воротина, Р. Федерман. – Гамбург; Лейпциг; Киев, 1992. – 261 с.
2. Глушков В.М. Основы безбумажной информатики / В.М. Глушков. – М. : Изд-во "Наука", 1987. – 552 с.
3. Беченов А.Г. Гомеостатический принцип управления экономико-политическими процессами современного общества / А.Г. Беченов, Ю.М. Горский, В.Б. Козлов и др. // Проблемы информатизации : сб. науч. тр. – 2000. – № 4. – С. 30-42.
4. Горский Ю.М. Основы гомеостатики. Гармония и дисгармония в живых, природных, социальных и искусственных системах / Ю.М. Горский. – Иркутск : Изд-во ИГЭА, 1998. – 337 с.
5. Долятовский В.А. Методы эволюционной и синергетической экономики в управлении / В.А. Долятовский, А.И. Касаков, И.К. Коханенко. – Ростов-на-Дону, 2001. – 577 с.
6. Занг В.Б. Синергетическая экономика. Время и перемены в нелинейной экономической теории : пер. с англ. / В.Б. Занг, Н.В. Островская. – М. : Изд-во "Мир", 1999. – 336 с.
7. Каньгин Ю.М. Основы когнитивного обществознания (Информационная теория социальных систем) / Ю.М. Каньгин. – К. : Изд-во "Льбидь", 1993. – 236 с.
8. Капица С.П. Синергетика и прогнозы будущего / С.П. Капица, С.П. Курдюмов, Г.Г. Малинецкий. – М. : Изд-во "Эдиториал" УРСС, 2001.
9. Милованов В.П. Неравновесные социально-экономические системы: синергетика и самоорганизация / В.П. Милованов. – М. : Изд-во "Эдиториал" УРСС, 2001. – 264 с.
10. Николис Г. Познание сложного. Введение : пер. с англ. / Г. Николис, И. Пригожин. – М. : Изд-во "Мир", 1990. – 344 с.
11. Одрехівський М. Маркетингово-орієнтоване управління рекреаційними інноваційними підприємствами / Микола Васильович Одрехівський. – Дрогобич : РВ ДДПУ, 2009. – 488 с.
12. Пригожин И. Порядок из хаоса. Новый диалог человека с природой : пер. с англ. / И. Пригожин, И. Стенгерс. – М. : Изд-во "Эдиториал" УРСС, 2001. – 312 с.
13. Хакен Г. Синергетика. Иерархия неустойчивостей в самоорганизующихся системах и устройствах / Г. Хакен. – М. : Изд-во "Мир", 1985.
14. Теслинов А.Г. Развитие систем управления: методология и концептуальные структуры / А.Г. Теслинов. – М. : Изд-во "Глобус", 1998. – 229 с.

Надійшла до редакції 07.04.2016 р.

Одрехівський М.В. Методологические подходы к управлению предпринимательскими структурами

Управление предпринимательскими структурами (ПС) предложено осуществлять на основе системного, синергетического, гомеостатического и синтелектуального подходов. Системный подход к управлению ПС указывает на то, что ПС следует рассматривать как экономические системы с множеством взаимозависимых элементов, к которым относятся люди, цели, структуры, задачи и технологии, ориентированные на внутренние свойства ПС, их собственные законы эволюции и самоорганизации по отношению к адаптации к условиям внешней среды. Гомеостатический подход к управлению ПС дает возможность на основе противоположностей выработать стратегию управления устойчивым развитием ПС. Синтелектуальные подходы к управлению развитием ПС предложено разделять на социальные и личностные. Социальные подходы предложено осуществлять путем интеллектуализации человеческой деятельности и формирования в социуме высокоинтеллектуальной среды. Использование личностных синтелектуальных подходов предлагается осуществлять на основе решения психосоматических проблем развития человека.

Ключевые слова: гомеостатика, рынок, синергетика, синтактика, система, структура, предпринимательство, подход, управление, цели.

Odrehivskiy M.V. Some Methodological Approaches to Business Entities Management

Management of business entities is proposed to carry out in a systematic, synergetic, and homeostatic and sintellectic approaches. A systematic approach to the business entities management indicates that business entities should be regarded as an economic system with a plurality of interrelated elements, which include people, objectives, structures, tasks and technology, focused on the intrinsic properties of business entities, their own laws of evolutions and self-organizations in relation to adaptation to environmental conditions. Homeostatic approach to the management of business entities enables to develop a strategy for sustainable development governance on the basis of opposites. Sintellectic approaches to the management of the development of business entities suggests subdividing into the social and personal ones. Social approaches are proposed to be carried out by the intellectualization of human activity and the formation of highly intellectual environment in society. Using personal sintellectic approaches is proposed to take place on the basis of the decision of psychosomatic problems of human development.

Keywords: homeostatic, synergetic, sintellectic, system, entities, entrepreneurship, management, purpose.

ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ

Під час підготовки статей до збірника науково-технічних праць "**Науковий вісник НЛТУ України**" радимо авторам дотримуватись таких рекомендацій.

Вимоги до оформлення. Обсяг тексту статті – 8-16 сторінок. Мова публікації – українська, російська чи англійська. Формат паперу – А4, поля документа – 2 см периметром. Електронний варіант потрібно створювати за допомогою текстового редактора MS Word 2003 або використовувати редактор Word молодших версій, але документ зберігати у форматі *.doc. Шрифт – Times New Roman, розмір – 14 points, рядки – через 1.5 інтервали.

Вимоги до структури статті. На початку статті обов'язково проставляють індекс УДК (Універсальної десятикової класифікації), в заголовку українською мовою зазначають: вчене звання, ініціали і прізвище автора (або авторів), науковий ступінь, назва закладу, в якому виконано роботу, назва статті, анотація та ключові слова. Далі – російською та англійською мовами: ініціали і прізвище автора (або авторів), назва статті, анотація та ключові слова (кожна анотація має бути не меншою ніж 500 знаків).

Автор поданої до друку статті повинен чітко уявити коло читачів, на яке він розраховує. Рекомендуємо дотримуватись деяких загальних правил побудови науково-технічної статті: чітко і зрозуміло сформулювати постановку задачі; доступно викласти методику її розв'язання; зробити висновки – науковцям або дати практичні рекомендації – виробникам. Наукова праця повинна містити необхідні характеристики описаних конструкцій чи схем, але в ній не має бути ні зайвого опису історії питання, ні відомих з підручників ілюстрацій, даних, математичних викладок.

У процесі підготовки рукопису необхідно користуватися науково-технічними термінами відповідно до чинних стандартів на термінологію, наведений матеріал не повинен дублювати таблиці. Скорочення слів, імен, назв у тексті статті не допускаються. Можливе використання тільки загальноприйнятих скорочень – мір (тільки після цифр), хімічних, фізичних і математичних величин. Назви установ, підприємств, марки механізмів і т.ін., що згадуються в тексті статті вперше, необхідно писати повністю (вказуючи в дужках скорочену назву); надалі цю назву можна наводити у скороченому вигляді.

У таблицях необхідно точно вказувати одиниці фізичних величин, у назвах граф слова скорочувати небажано. Таблиці потрібно виконувати переважно вздовж листа з максимальною насиченістю інформації в рядках. Надто громіздких таблиць складати не рекомендується.

Фотографії та рисунки до статті дозволяється подати у окремому файлі у форматі *.cdr, *.tif або *.jpg, 300 dpi, b/w або Grayscale) чи оформлених у середовищі MS Excel. Зверніть увагу, що вони будуть надруковані у чорно-білому варіанті. У тексті статті посилання на ілюстрації беруть в круглі дужки, позиції на рисунках розташовують за годинниковою стрілкою і вони повинні відповідати наведеним у тексті. Окремо подані ілюстрації потрібно на зворотному боці пронумерувати і підписати олівцем.